

Tesalonaika Tere 1

Poolnonj Tesalonaika yonoo Tere mutuya ano.

Jen-asa-asari

Room mindimindiri kantriwaa prowins qata Masedonia kawaa siti wana ii Tesalonaika. Poolnonj misin gawonj menj liligonj Filipai siti mesaonj Tesalonaika kanj gawonj mero tosianonj uugia meleengi kuma onono uumeleenj tuunj kolooro. Ii kolooroto, tuarenjenj iikanondeenj kolooro. Poolnonj Kraistwaa Buᅇa qaa jenj asarinj uugia kuuro iikanonj Griik ejemba Juuda yonowo toroqenj laligogiti, iyonoononga mamaganonj uugia meleengi tuunj iikanonj somariiro. Kawaaajonj Juuda ejemba uugia mende meleema uugianonj boliro Pool gema qenj mugi. Gema qenj mugitiwaaajonj bimooro kana monᅇama onomesaonj Berea taononj keno. Kanagenj Korint sitinonj laligoro nenᅇata Timotinonj ala ilailaaya koloonj Tesalonaika sitiga kanj nomaenj moma laarigiti, iikawaa sunduya ijoro moro.

Poolnonj Tereya mutuya Tesalonaika anoti, ii Kraistwaa alauruta yonoo uugia nanᅇonj moma laarigia menj kotiiwaatiwaaajonj ooro. Ponj moma laarinj uunonj jopagonj aonᅇejuti, iikawaa bujuya momago yonoojonj Anutu mepeseeja. Anᅇo laaligo yonowo nomaenj ama laligoroti, ii duduwubotiwaajonj ii papianonj ooja. Tesalonaika uumeleenj tuunj batugianonj qaa tosaᅇa kolooro jegiti, Poolnonj ii meleema jenj asarinj ooja. Qaa

tosia ii kokaen: Kraistnoŋ eleema karo Siwe laaligononŋ keubonŋati, iikanonŋ tosanonŋ uugia meleema koomunonŋ ejuti, iyonoojonŋ mono no-maenŋ koloowaa? Kraistnoŋ naa kambanonŋ eleema kawaa? Qaa ii meleema kokaenŋ jenŋ kotonŋ onono, “Ono Kraist mombo kawaatiwaajonŋ jejeromonŋromonŋ ama mamboma laligonŋ iikanonŋ mono gawonŋ awaa awaa ii jegenŋa nama pondanŋ menŋ laligowu.”

Buk kokawaa bakaya waŋa 6 ii kokaen:

Qaa mutuya 1.1

Dangisenŋ jenŋ aisoonŋ mepeseeja 1.2–3.13

Nanamemenŋ dindiŋa ambutiwaajonŋ kuunŋ ononja 4.1-12

Kraistnoŋ kawaatiwaa qaaya kuma ononja 4.13–5.11

Qambanmambanŋ qaa tetegoya tosaanŋa 5.12-22

Terewaa qaa kota waŋa 5.22-28

¹*Pool, Sailas ano Timoti nonononŋ Tesalonaika uumeleenŋ kanageso onowo qaa aminŋ mobombaa-jonŋ tere koi oojonŋ.

Ono Manŋ Anutu ano Ponŋ Jiisas Kraist yorowo qokotaanŋ nanŋi mono kalenŋmoriaŋ ononi luaenonŋ laligowu.

Momalaari qenŋ gbilijutiwaajonŋ aisoojonŋ.

² Nonononŋ suulanŋ romonŋonŋ onoma kuuya onoojonŋ “Anutu keraqeeanŋo dangisenŋ!” jenŋ mepeseenkejonŋ ano qamakooli gawonŋ menŋ iikanonŋ kambanŋ so qagia qamakejonŋ.

³ Ono Jiisas Kraist jopagonŋ moma laarigi uujopayanonŋ nemunŋ koma onono gawonŋa

* 1:1: Apo 17.1

kotiinj menkeju ano Ponnananon eleema kawaatiwaajon jejeromonromon ama kaparan koma mambomakeju. Nonononj ii kuuya Anutu Mananaa jaasewananon saanon romongonkejon.

⁴ Uumeleen alaurunana, Anutunonj jopagon onjoma onjo iyanajonj kokaenj meweengon ononoti, ii mojon. ⁵ Nonononj Jiisaswaa Oligaa Bunaya menj onononj kanj batugianonj nomaenj ama laligoninj, onjo ii moju. Nonononj Buja ii qaa toongadeenj mende jeninj mogito, Unj Toroyanonj sololonj nonono awasankaka nama esunmumuyawo uugia kuunj laligoninj. ⁶ *Kaenj laligoninj onjo konajilinj somataa uutanonj laligonj Buja qaa moma anjalinj anjonj konji. Ii anjonj konji Unj Toroyanonj korisoro onono Ponj ano nonoo silinana otaanj laligoju. Ii nomaenj koloroti, nonononj ii saanonj mojon. ⁷ Kaenj gemanananonj kanj laligonj Masedonia Akaia prowins woi kanonj Jiisas moma laarijuti, korebore yonoojonj sili awaa qendeema onjmakeju.

⁸ Ii kokaenj: Onjo Pombaanonj qaa moma anjalinj anjonj koma jenj laligogi tosonianj ii anjotomanj kaanja toroqenjenj seigi keno. Kema laligonj Masedonia ano Akaia prowins woi ii sokondabororo. Ii sokondabororoto, iikayadeenj qaago. Onjo Anutu moma laarinj gawonja megiti, iikawaa onanonj mono gomanj so kema kanj seiromaganonj uugia meleengj. Ii kilikalu qaago. Kawaaonj nono iikawaa qaa monj mende toroqenjewonja.

* **1:6:** Apo 17.5-9

9 Nono onoonon kanin nomaen koloorti, iikawaa sunduya ii goman tosaana yononon jen seigi angotoman kaana momakejon. Ono tando lopion ano ben qolongoya ii gema unun Anutu honabona ano laaligo Toyaanon eleema gawona men laligaju. ¹⁰ Anutunon Meria men gbiliro koomonoga waaroti, ono iinon Siwe gomanoga kamaan asugiwaatiwaajon mam-bomakeju. Anutuwaa irinonsoonanon kangen asuganon asugiro Jiisanon mono kamaan jinjaun kanjanawo iikanona metogon nonombaa. Kian.

2

Poolnon Tesalonaika sitinon gawon nomaen mero?

¹ Oo uumeleen alaurunana, nono onoonon kan gawon meni, iikanon mende jangon qaonoto, hona saanon kolooro. Onoangio ii kaanagadeen saanon moju. ² *Mende jangon qaonoto, wala Filipai sitinon gawon meni horon ureen ama nonongi siimbobolo moni, ii moju. Siimbobolo ii momago onoonon kanin tosanon tuarenjen kotakota ama nonongito, ii kilen Anutunon awasankaka nonono nama iwaanon Oligaa Buna ii jen asarin onoma laligonin.

³ Nonoo kanianana ii kokaen: Uukuukuu qaanaana ii angomokolon gaganon mende jenkejon. Anano jinjaun anin uunananon menjerenonaga, ii kaana mende jenkejon.

⁴ Kaana qaagoto, Anutunon Oligaa Buna jen

* 2:2: Apo 16.19-24; 17.1-9

seiwoŋatiwaajon niniima uunana gosiro sokono moma laarin nonoma Buŋaya nononoti, iikawaa so mono qaaya meŋ jeŋ asarinkejon. Anutunon uunana aŋgotete meŋ gosinkeja. Kawaajon nononon iwoi kuuya ii Anutuwa jaanon sokomboŋatiwaajon amakejon. Ii ejemba siingia otaawoŋatiwaajon qaago. ⁵ Nononon kamban mongeŋ ejemba kelebele qanon kele qeŋ oŋombombaajon mende kema kaniŋi, ii moju. Nono dogonana esuun monen iwoi nonombutiwaajon mondon qaa siliaa siliaa mende jenin. Anutunon kaniyanana ii saanon jeŋ nangowaa. ⁶ Oŋo me ejemba tosonian qabuŋa nonombutiwaajon mende kaparan koma laligonin.

⁷ Kraistwaa aposoluruta koloojoniwaajon saanon uugia kokaen kuuwonaga, “Oŋo mono nanjon nononji batugianon uuwaa gawon mewonja.” Iikaen jenin sokonagato, nononon oŋoo batugianon migigiin oŋoma laligonin. Merabora nemunŋianon aju oŋoma kalan koma oŋomakeji, iikawaa so mono nononana meŋ kamaan aon bonjon ama oŋoma laligonin. ⁸ Nononon nemunman kaan mokokolin oŋoma laligoniniwaajon ama Anutuwaanon Oligaa Buŋa oŋonin ano toroqen ananaa laaligonana kaanagadeen qeleema oŋombombaajon jojorin laligonin. Oŋonon honaga komunjua meraboraurunana koloogi.

⁹ Oo uumeleen alaurunana, nono oŋoojon ama gawon meŋ selenana qeŋ laligonini, mono ii romongowu. Nanjon nonombutiwaa lomb-

otanonj onoononga mombaa qaganonj ubaboti-waajonj gomantiinja asasaga nononanaa boronananonj gawonj menj Anutuwaanonj Oligaa Buna jenj asarinj onoma laligoninj. Ii mono duduuwubo.

¹⁰ Jiisas moma laarijuti, nonononj onoo qaagia kuuya dindinagadeenj gosinj soraaya koposowaa qaanana qaa laligoninj. Ono ii iima moma nangonj jenj nangowutiwaa so kolooju. Anutunonj kaanagadeenj ii jenj nangonj dangunu kaanja nanja. ¹¹ Amanonj iyanjaa meraboraanja bonjonbonjonj ama onjmakeji, iikawaa so nonononj onjo motomotoonj ama onoma laligoninj. Ii kaanjiadeenj saanonj moju. ¹² Nonononj uuwaa nangonango qaa jenj ulunkolej menj onoma laligoninj. Anutunonj onjo iyanjaa bentotononj keuma asamararanonj asariwutiwaajonj onjoono. Kawaajonj nonononj uugia kuunj qaa kokaenj jenj asarinj laligoninj, “Nanamemenjgia mono Anutuwaa jaanonj sokombaatiwaa so soraaya soro ama menj laligowu.”

¹³ Kawaajonj nonononj kaanagadeenj suulanj Anutu kokaembaajonj mepeseenjejonj: Anutuwaa Buna qaa ononinji, ii balonj ejemba ananaa qaa kaanja mende buna qenj aogito, onjanonj Anutuwaa qaa jeta kaanja moma ii analinj anjonj konji. Ii moma laarigi iikanonj mono menj gbilinj onono letomakeju. ¹⁴ *Juuda ejemba Judia prowinsnonj uugia meleengi Juuda tosonianonj anjosisiri ama ononjgi siimbobolo mogi. Yonjononj ii moma kilenj Kraist Jiisaswo qokotaanj nama Anutuwaanonj uumeleenj kanageso

* **2:14:** Apo 17.5

koloogi. Uumeleenj alaurunana, onoo batugianonj mono kaanjiadeenj kolooro: Onjoangiaa Griik ejembanonj Juuda yonoo tani kaanja ama ononji onononj siimbobolo ororonj moma Anutuwaanonj kanageso koloogi.

¹⁵ *Juuda yonononj gejatootoo ejemba unugi komugi Pon Jiisas kaanagadeenj qegi komuro nono sisiwerowero ama nonoma laligogi. Yonononj Anutuwaa jaanonj mende sokoma ejemba kuuya kere ama nonomakeju. ¹⁶ Nono waba kantri onononj uugia meleema letombutiwaajonj Buna qaa jewombotiwaajonj ama angonj koma kojanganj nonomakeju. Kaenj singisonjo suulanj ama qeragogi qagianonj umakeja. Singisonjogia qeragogi soya Anutuwaa jaanonj saa qero irinjonsoonja toroqen angonj komambaajonj amamaanj kamba kokaamba qendeenonj qagianonj udaboroja. Kianj.

Poolnonj Tesalonaika mombo kemambaajonj moro.

¹⁷ Oo uumeleenj alaurunana, anana kamba kokaamba kamba toroga deema laligojonj. Selenananonj deema laligojonto, uunananonj somonjonj motoonj laligojonj. Kawaajonj onoo jaasewanja iibombaajonj mono kaparanj koma uuqeeango laligojonj. ¹⁸ Kawaajonj onoononj kawombaajonj moma laligoninj. Pool niinonj indinj motoonjo qaagoto, indinja woi kamambaajonj batogoweto, Satanonj somonjonj nonono amamaaninj. ¹⁹ Ono nononanaanonj ila wage soronana kaanja nanju. Ponjana Jiisasnonj eleema karo iwaa jaasewanonj

* **2:15:** Apo 9.23, 29; 13.45, 50; 14.2, 5, 19; 17.5, 13; 18.12

keuma nambonoti, iikanonj injiima “Uuwaa gawonj eengereda mende menj laligoninj,” kaenj jewombaajonj mojonj. Nonononj qaa ii onjo ano tosaanja yonoojonj ama afaanagadeenj jewombaajonj jejeromonromonj anjonj. Kawaajonj onoojonj ama hononja qaa aisoonj selenana menj umakejonj. ²⁰ Nonononj onoojonj ama qabunja mokolooninj korisoro ama nonomakeju. Kianj.

3

Timoti wasiri Tesalonaika keno.

¹ *Onjo nomaenj ama laligojuti, ii mobombaa motoqoto somata moma bimbimgonj toroqenj eenj laligowombaajonj amamaaninj. Kawaajonj noronarodeenj Atens sitinonj laligowotiwaa qaa somonjonj ² alanara Timoti wasiri onoononj karo. Iinonj Anutuwaa gawonj menj norowo Kraistwaa Oligaa Bunja jenj seinkeja. Iinonj uu nanjonanjo qaa onjoma momalaarigia menj kotiiwaatiwaajonj karo. ³ Anutunonj arenjana jenj tegoro tosianonj qotogonj onjmakeju, ii onjoangio saanonj moju. Onjoononga monjonj konjilinj uutanonj kongbara ama looriwabotiwaaajonj jeninj karo.

⁴ Nonononj Tesalonaika onjowo laligonj kamban iikanonj onoojonj walawala qaa kokaenj jeninj, “Pombaa uusiiija tenj koninj ejembanonj sisiwerowero ama nononji konjilinj mokoloowonja.” Kaenj jeninj iikawaa so onjanonj kolooroti, ii saanonj moju. ⁵ Kaenj kolooro angobato Toyanonj injijongoro loorinj kamaagi gawonanaa onjanonj kamaanj janjonj qaombabo. Kawaajonj nomaenj

* **3:1:** Apo 17.15

moma laarin laligojuti, ii mobombaajon motogoto somata anin bimooro mombo een laligomambaajon amamaan Timoti wasiwe qisin momambaajon karo. Kian.

Timotinon sundugia ano monin qeangoro.

⁶ *Motoqoto moma laligoninto, Timotinon kema onomesaon eleema kan bunagia awaa men kan kokaen ninijoro: Ono Pon saanon moma laarin uujopagon aonkeju ano kamban so nonoojon romongogi awaa koloonkeja. Nononon injibombaa siin monin ononon kaanagadeen nono niniibombaajon kaparan komakeju.

⁷ Oo uumeleen alaurunana, nononon sisiwerowero konajilin kania kania monin kamban iikanon kan moma laarijutiwaa sunduya awaa ninijoro monin qaa iikanon mono onanon ulunkolen men nonono. Kawaajon kamban kokaamba onoojon ama afaangon luaenon awaagadeen laligojon. ⁸ Ono Pombo qokotaan bon qen nambutiwaaajon nononon mono onanon kotiin laligojon. ⁹ Onoojon ama Anutuwaa jaasewanon hononja qaa aisoonkejon, korisoro kuya iikawaajon mono nomaen Anutu mepeseen dangisen jenin sokonaga?

¹⁰ Nononon asasaga gomantiinja uunana men kululuun kaparan koma kokaen qama koolinkejon, 'Anutu, mono ilaan nonona Tesalonaika kema jaasewangia iima mondorin momalaarigaa iwoiwaajon amamaajuti, ii onombonja. Qaa ii onanon.'

* **3:6:** Apo 18.5

11 Kaen qama kooliniŋ Anutu Maŋnana aŋa ano Poŋnana Jiisas yorononŋ mono kana meleuŋ nononi saanonŋ oŋoononŋ kawoŋa. 12 Toroqenŋ kokaenŋ qama koolinŋkejonŋ, ‘Nono honombononŋa qaa uujopagonŋ oŋomakejonŋi, Poŋ giinonŋ mono uujopaga toroqenŋ oŋona batugianonŋ seiroy aŋgia qendeema aonŋ ejemba kuuya kaanŋiadeenŋ qendeema oŋomakebu. 13 Poŋ, giinonŋ mono uugia meŋ kotiinŋkeba. Poŋnana Jiisas giinonŋ kanagenŋ kanagesoga soraaya kuuya yoŋowo mombo kawagati, kambanŋ iikanonŋ Tesalonaika yoŋononŋ soraaya koposowaa qaagia qaa Maŋnana Anutuwaawaa jaanonŋ nambu.’ Kaenŋ qama koolinŋkejonŋ.

4

Nanamemenŋ solanŋa uujopayawo ii sokombaa.

1 Uumeleenŋ alaurunana, qaa monŋ ii kokaenŋ: Nanamemenŋgia Anutuwaawaa jaanonŋ aŋgi sokombaatiwaa kania kuma oŋoninŋ ii koma gbilinŋ otaanŋkejuto, ii toroqenŋ mamaga amakebutiwaaŋonŋ uugia kuujonŋ. Nonononŋ qambanŋmambanŋ qaa iikaenŋ Poŋ Jiisaswaa qatanonŋ oŋonjonŋ. 2 Nonononŋ Poŋ Jiisaswaa ku-usuŋ qaganonŋ nama jojopanŋ qaaya jeŋ kotonŋ oŋoninŋi, oŋononŋ qaa kota motomotoonŋ ii modaboroju.

3 Anutunonŋ oŋoojonŋ uusiinŋa kokaenŋ moja: Oŋo mono serowilinŋ gema qenŋ soraaya tak-kootoya koloonŋ laligowu. 4 Anutuwaanonŋ kana dindinŋa ii mono kokaenŋ moma kotowu: Uu selegiaa siinŋgia kombombanŋa galenŋ koma soraaya (laligonŋ oŋoanŋgiaa embagia aŋa aŋa meŋ) laligogi akadamuyawo koloowaa. 5 Uumelembaa

gadokopa yononon Anutuwaa kania mende moma koton uugianon gere jero emba lan menkeju. Iikawaa so mono mende ama laligowu.

⁶ Kaen qaagoto, emba loyanon mongen keno monon olon kan emba mende seigowa. Monon bologa kaan ano uugaranon koboowabo. Wala qambanmaban qaa ii jen galen men ononini, iikawaa so monon emba men boliro Ponon singisongoya kuuyaa irona meleema mubaa.

⁷ Anutunon anana qewolon laligowombaajon qaagoto, laaligo soraaya laligowombaajon nonono.

⁸ Kawaajon monon jopon qaa ii mesaowaati, iion balon ejembaga qaagoto, mono Anutu gema qewaa. Anutu Unaya Toroya onomakeji, ii mono gema qewubo.

⁹ Batugianon jopagon aonkejuti, iikawaa kania Anutunon kuma onono onongio modaboron laligoju. Kawaajon nononon uunon jopagon aowombaa qaaya mombo on onombombajon mende amamaajon.

¹⁰ Oo uumeleen alaurunana, on Masedonia prowins uutanon uumeleen alaurunana kuuya uunon jopagon onoma laligojuto, ii mono toroqen mamaga ama laligowutiwaa-jon uugia kuujon.

¹¹ Mono osonoson laligon onongiaa laaligo nanjonngogia galen koma borogianon gawon men laligowu. Kaen ama akadamiawo koloowombajon mono kaparan koma nambu. Wala kaen jen koton ononin iikawaa so mono ama men laligowu.

¹² Kaen angi uugia mende meleema seleengen nanjuti, iyononon nanamemengia solan iima yagon goda qen onoma laligowu. Injarere lan

lalignon nene iwoiwaa welema mombaa qanon mende laligowu. Kianj.

Pombaa kaka kambajanonj kokaenj koloowaa:

¹³ Oo uumeleenj alaurunana! “Tosianonj uugia meleema komugita ronjonj ejuti, iyonoojonj nomaenj koloonaga?” Onjo qaa kaenj jenj iikawaajonj poumapou laligowubo. Ejemba uugia mende meleema jejeromonjromongia qaa laligojuti, iyonononj koomuya yonoojonj ama wosobiri laligojuto, onononj ii kaanja wosobiri laligowubotiwaajonj qaa kokaenj jewonja: ¹⁴ Jiisasnonj komunj waaroti, nono qaa ii moma laarinj kokaenj jejonj: Anutunonj Jiisas menj gbiliro. Kawaajonj ejemba iwo komunj goronj qegiti, Anutunonj mono ii kaanagadeenj menj gbilinj onoma Jiisaswo motoonj unuano asuganonj asuginj waabuya. Qaa leeya moma laarijonj eenj, leeya monj ii kaanagadeenj moma laarininj sokombaa.

¹⁵ *Ponjonj qaa kuma nononoti, nonononj iwaa jo menj onjo kokaenj injijojonj: Tosia mende komunj toroqenj sele busuwo laligoninj Ponjonj eleema kawaati, anana kambanj iikanonj wala mende ubonja. Anana ejemba koomuya mende unuuguwonja. Qaago. ¹⁶ Iikawaa arenja ii kokaenj: Anutunonj romonja qaita monj uuro otonja kolooro Siwe gajoba wanjanonj jenkooto qa qaro ejembanonj otonja mogi Ponj anjo Siwenongga kamaawaa. Kraistnonj kamaaro ii moma laarinj munj komugiti, iyonononj mono wala koomunongga waabuya.

* **4:15:** 1 Kor 15.51-52

¹⁷ Yononon wala waagigo anana mende komun jaawo laligowonati, Anutunon mono nunuano kanakeewan ubonja. Waabuyati, iyonowo oronon koosunon uma Pombo aitongon iwo Siwe gomanon kambaŋa qaa laligowonja. ¹⁸ Kawaajon qaa kaanja jeŋ iikanonon mono uugia nanonon aon laligowu. Kian.

5

Pononon kawaatiwaaajon mono jojorin laligowu!

¹ Oo uumeleen alaurunana, Kraistnonon eleema kawaato, naa gbaninonon ano naa kambaŋonon asugiwaati, nono iikawaa qaaya onon onombombaaajon mende amamaajon. ² *Onoangio mono qaa ii kokaen moma komuju: Yongoro memenonon gomantiinonon onon koumakeji, Pombaa kaka kambaŋonon mono iikawaa so alanzan kan kuuwaa.

³ Ejembanonon kokaen jewuya, “Kete kambaŋ kokaamba luaenonon siiseweweya qaa laligojon.” Kaen jeŋi iikanondeen kondemondeenon asugin qagianon ubaa. Embanonon merabora memambaa masuya qero momakeji, mono iikawaa so kolooro misinonon kembombaaajon amamaawuya. ⁴ Yononon amamaawuyato, uumeleen alaurunana, ononon pangaman uutanonon kematoukantou mende laligojutiwaaajon ama kambaŋ iikanonon mono utun saanonon yongoro meme kaanja onoo qagianon umambaaajon amamaawaa. ⁵ Kuuya ononon mono asasagaa ejembaya kolooju ano iwoi kuuya asuganonon ambombaa siinja momakeju.

* **5:2:** Mat 24.43; Luuk 12.39; 2 Piito 3.10

Anana pangamambaa ejemba mende koloojon ano umunjonkonjaa iwoiya togon sisia menkejon.

⁶ Kawaajon tosaanja ii kaanja uunananon mono gaon ewabo. Kaen qaagoto, mono anana galen koma aon uugbiligbili laligowonja. ⁷ Gaon ejuti, iyononon gomantiinanon gaon enkeju. Ejemba apu kotiga negi enkalolon menj onomakeji, iyononon mono pangaman uutanon kaen ama laligoju.

⁸ *Pangaman uutanon kaen amakejuto, asasagaa ejemba anana mono galen koma aonkebonja. Waajambaranana mono opo maleku kaanja kokaen mouma nambonja: Anana momalaari ano uujopa koma gbilin iikaanja kanon totonananon reen maleku koosin (reen* kaanja besaan) sopa somonjon aon nambonja ano Siwe gomanon ubombaaajon mamboma jejeromonromon ama iikaanja kanon wajnana aen wankou kaanja esuun turuwonja.

⁹ Anutunon nono kamaan nunuro irinjonsoon mobombaaajon mende jen tegoroto, Ponjana Jiisas Kraistnon menj letoma nonono oyanboyan bunja qen aowombaaajon jen tegoro laligojon.

¹⁰ Jiisasnon ananaajon ama komurotiwaaajon laaligonana balonon laligowonjati me komun goron qen ewonjati, ii mono Jiisaswo kotiin laligowonja. ¹¹ Kawaajon uu nanjonanjo

* **5:8:** Ais 59.17; Ef 6.13-17 * **5:8:** Omejiilan yononon sololoon nonombutiwaaajon iwoi bologa bologa ii wasa kisare kaanja nonoojon moton gilinkejuto, iikawaa jeta ii saanon Jiisas moma laarin uukalen qendeema aon nama leelee reen kaanja kojangin aon kokojinjin komakebonja.

menj mindingonj aonj kotikotii mokoloonj mondorinjekjuti, ii mono toroqen menj laligowu. Kiaj.

Qambanjmambanj ano gejanono qaa konoga

¹² Uumeleenj alaurunana, nonononj kokaen menj kotonj onjonj: Ejembanonj togia Pombo qokotaan nama batugianonj gawonj menj qambanjmambanj onjomakejuti, ii mono goda qen onjoma laligowu. ¹³ Goda qen onjoma gawongia menjkejutiwaajonj mono yonjoojonj mogi uro pondanj jopagonj onjoma waegia menj laligowu. Kanageso batugianonj mono luae qen aonj laligowu.

¹⁴ Uumeleenj alaurunana, nonononj uukuukuu qaa tosaanja kokaen onjonj: Tosianonj iyangiaa jaajaa injarere lanj laligojuti, ii mono menj onjoma galenj meme qaa onjombu. Ejemba zirinjzirinja mono uu nanjonanjo qaa injijogi kotiinj awasanjkaka koloowu. Ejemba uugia looriro laligojuti, ii mono kalanj koma onjombu. Uugere mende ambuto, ejemba kuuya mono uubonjonj qaganonj ama onjombu. ¹⁵ Jena jewe, nuna guwe me ana ambe ii monjonj mende amba. Songo ii waleembubotiwaajonj mono galenj menj aonj laligowu. Kambanj so iwoi awaa awaa ii kaparanj koma anjia jopagonj aonj ejemba tosaanja kuuya ii kaanjadeen jopagonj onjoma laligowu.

¹⁶ Mono kambanja kambanja korisoro ama laligowu! ¹⁷ Mono Anutu suulanj qama koolinj munj laligowu! ¹⁸ Kaan me kaan koloowaati, iikanonj mono Anutu mepeseen laligowu! Kraist

Jiisaswo qokotaan nanjuti, Anutunon onjoon uusiina iikaan momakeja.

¹⁹ Un̄a Toroyaa bolana mono mende qowogowu. ²⁰ Anutuwaanon gejatootoo qaa jenkejuti, iikawaa jejewilia mono mende ambu.

²¹ Qaa kuuya mono gosin̄ batogowu. Batogon̄ iigi qaa awaa koloowaati, ii mono an̄alin̄ an̄gon̄ koma laligowu. ²² Qaa ano nanamemen̄ bologa kania kania ii mono gema qen̄ laligowu.

²³ Niinon̄ onjoon̄ kokaen̄ qama koolin̄kejen̄, ‘Luwaa ben̄ Anutu, gii geen̄go mono kuuya tak koton̄ on̄ona soraaya koloon̄ laligowu. Giinon̄ mono uugia, kokoosugia ano sele busugia ii kuuya sopa somon̄gon̄ on̄ona koposowaa qaagia qaa koloon̄ laligowu. Kaen̄ kaman̄ so laligogi Pon̄nana Jiisas Kraistn̄on̄ eleema kan̄ iikaan̄a mokoloon̄ on̄ombaa. Qaa ii on̄anon̄.’ ²⁴ On̄oon̄ji, iinon̄ qaaya pondan̄ otaan̄keja. Kawaaon̄ mono qamakooli iikawaa so ama on̄ondaborowaa.

²⁵ Uumeleen̄ alaurunana, on̄o mono nonoojon̄ ama Anutu qama koolin̄ laligowu.

²⁶ Uumeleen̄ alaurunana kuuya batugianon̄ mono an̄gon̄ aon̄ qaqatetegia men̄ laligowu.

²⁷ Niinon̄ Pombaa qatanon̄ jen̄ koton̄ on̄oma jojopan̄ qaanon̄ somon̄gon̄ kokaen̄ oojen̄: Tere koi mono uumeleen̄ alaurunana kuuya yon̄oojon̄ an̄gi keno ween̄gon̄ on̄on̄gi mobu.

²⁸ Pon̄nana Jiisas Kraistwaa kalen̄morianan̄on̄ mono on̄owo ewa. Kian̄.

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomongo Gbilia
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47